

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 258/2021
18.03.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Зоране Делибашић и Гордане Комненић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Слободан Злоколица, адвокат из ..., против тужене Компаније „Дунав осигурање“ А.Д.О. Београд, са умешачем на страни тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Лазар Гутеша, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији умешача изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 2088/20 од 14.10.2020. године, у седници одржаној дана 18.03.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија умешача ББ из ..., изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 2088/20 од 14.10.2020. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Бечеју П 103/2019 од 04.06.2020. године, ставом првим изреке, обавезана је тужена да тужилци исплати на име накнаде материјалне штете на путничком возилу марке „...“ регистарске ознаке ... -... износ од 98.918,30 динара, са законском затезном каматом од дана пресуђења до исплате, а одбијен је захтев преко досуђеног за тражену затезну камату од дана 17.11.2016. године до дана пресуђења. Ставом другим изреке обавезана је тужена да тужилци исплати на име накнаде материјалне штете за трошкове лечења и опоравка износ од 88.958,10 динара и за трошкове таксе за издавање записника Полицијске станице Бечеј износ од 1.190,00 динара, све са законском затезном каматом почев од 25.03.2019. године као дана подношења тужбе па до исплате. Ставом трећим изреке, тужена је обавезана да тужилци исплати на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене физичке болове износ од 90.000,00 динара, за претрпљени страх износ од 90.000,00 динара и за претрпљене душевне болове због умањене животне активности износ од 120.000,00 динара, све са законском затезном каматом од дана пресуђења до исплате. Ставом четвртим изреке, одбијен је део тужбеног захтева тужилце за накнаду нематеријалне штете за претрпљене физичке болове преко досуђеног износа од 90.000,00 динара па до траженог износа од 200.000,00 динара, за претрпљени страх преко досуђеног износа од 90.000,00 динара па до траженог износа од 200.000,00 динара и за претрпљене душевне болове због умањене животне активности преко досуђеног износа од 120.000,00 динара па до траженог износа од 400.000,00 динара, све са траженом законском затезном каматом од дана пресуђења па до исплате. Ставом петим изреке, тужена је обавезана да тужилци накнади трошкове парничног поступка у износу од 187.076,36 динара, са законском затезном каматом од дана извршности одлуке до исплате.

Апелациони суд у Новом Саду је, пресудом Гж 2088/20 од 14.10.2020. године, ставом првим изреке, жалбу тужиле и умешача делимично усвојио па је преиначио пресуду Основног суда у Бечеју П 103/19 од 04.06.2020. године, у побијаном одбијајућем делу из става четвртог изреке тако што је тужени обавезан да тужили на име накнаде нематеријалне штете на име претрпљених душевних болова због умањене животне активности, поред првостепеном пресудом досуђеног износа од 120.000,00 динара, исплати износ од још 100.000,00 динара, односно укупно износ од 220.000,00 динара, са законском затезном каматом од 04.06.2020. године, као дана пресуђења па до исплате; да тужили на име трошкова поступка уместо првостепеном пресудом досуђеног износа од 187.076,36 динара, исплати износ од 218.293,70 динара, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде па до исплате; да тужили на име трошкова таксе на издавање записника ПС Бечеј, исплати износ од 1.190,00 динара са законском затезном каматом почев од извршности пресуде па до исплате, док је захтев за досуђење законске затезне камате на тај износ за период од 25.03.2019. године па до извршности пресуде, одбијен; те је у преосталом делу жалба тужиле као жалба умешача одбијена а првостепена пресуда, у просталом побијаном а непреиначеном делу потврђена. Ставом другим изреке, тужени је обавезан да тужили накнади трошкове жалбеног поступка у износу од 23.800,00 динара. Ставом трећим изреке одбијен је захтев умешача за досуђење трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, умешач је изјавио благовремену ревизију, због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку, применом одредбе члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11...18/20), и утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ни повреда из става 1. тог члана Закона, пред другостепеним судом, која би могла да утиче на доношење законите и правилне одлуке.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилца је задобила повреда а њено возило је оштећено у саобраћајном удесу који се догодио дана 17.11.2016. године у ..., на раскрсници улица Петровоселски пут и Потиске. Том приликом, тужилца је управљала путничким возилом марке „...“ док је умешач на страни туженог управљао путничким возилом марке „...“. До саобраћајне незгоде дошло је тако што је путничко возило „...“ било у фази скретања улево са коловоза улице Петровоселски пут према улици Потиској, док је путничко возило марке „...“ било у радњи претицања тужилиног возила. У тренутку судара путничко возило марке „...“ се кретало брзином од око 25,0 км/х док је брзина возила марке „...“ износило око 60,0 км/х. Радњом укључивања из улице Пролетерска на коловоз улице Петровоселски пут, на безбедном одстојању, тужилца није створила опасну ситуацију и није проузроковала незгоду него је предметна саобраћајна незгода настала пропустом возача путничког возила „...“ (умешач). Пропуст умешача огледа се у радњи претицања у раскрсници, на забрањеном месту, када за то нису постојали безбедни технички услови чиме је створио директну опасну саобраћајну ситуацију и проузроковао ову незгоду. При том је, возач путничког возила „...“ (умешач), возио брзином која није била прилагођена

условима саобраћаја и већом брзином од максимално дозвољене брзине за кретање у насељу а имао је разлог да прилагоди режим вожње и смањи брзину кретања на дозвољену. Да је умешач остао у десној траци, до незгоде не би дошло чак и да није кочио и чак и при тој недозвољеној брзини кретања, јер би возило тужиље, целим својим габаритом изашло из десне саобраћајне траке којом се умешач кретао. Након штетног догађаја, тужиља је прегледана од стране лекара хитне медицинске помоћи Дома здравља ... и упућена у Ургентни центар КБЦ Нови Сад, где јој је констатована повреда у виду прелома задњег дела седмог вратног пршљена и нагњечење меких ткива грудног коша и трбуха, што су тешке телесне повреде. Због задобијених повреда, тужиља је прва три сата трпела болове средње јаког интензитета који су се током следећих 18 часова смањивали и били средњег интензитета. Током хоспитализације имала је сталне болове у врату, грудном кошу и трбуху средњег интензитета, а следећих 7 дана болови су били стални, средњег интензитета и трајали су до скидања имобилизације за врат. До краја физикалног лечења имала је повремене болове у врату средњег интензитета при одређеним вежбама и покретима. Сада има повремене болове у врату приликом наглих покрета и на промену времена, слабог интензитета. У тренутку и у минутима по удесу осећала је општи страх од опасности по живот и телесни интегритет јаког интензитета који је, након спорног догађаја, брзо опао на средњи степен. Након што је увидела да нема знакова спољашњих повреда и друге сметње, интензитет страха од последица повреда је почео да јењава до слабог степена и као такав се одржавао током транспорта до више установа, Ургентног центра у Новом Саду и до саопштавања резултата дијагностичког поступка те указивања стручне трауматолошке помоћи. Позне страхове има при поновном преживљавању штетног догађаја, током сањања или приликом подсећања, интензивније првих месеци. У виду тескобе, трајно перзистира, до данашњих дана, страх у облику описаних позних појава. Због претрпљених повреда код тужиље је дошло до напетости мишића вратног сегмента кичме, смањења покретљивости вратног дела кичме лаког до средњег степена, немогућности брзог окретања главе, немогућности дужег држања главе, то јест врата, у савијеном или опруженом стању, немогућност дужег ходања, оптерећења, вожње, рада за рачунаром или читања, прећених боловима и главобољама што је довело до трајног умањења њене животне активности од 10%. За потребе лечења због задобијене повреде, тужиља је платила и то: 16.031,00 динар за куповину душека са компресором и јастука, по савету лекара, 1.028,00 динара, 1.012,70 динара и 862,40 динара за куповину стерилне газе, кестен гела и прописаних лекова; 2.000,00 динара на име мерења густине коштане масе у Бањи Кањижи и 50.754,00 динара на име продужене рехабилитације у Стационарној здравственој установи Бања Кањижа. Такође је имала путне трошкове поводом одласка на лечење на релацији ... – Кањижа – ... и ... – Нови Сад – ... у укупном износу од 17.300,00 динара. Имала је и трошкове на име таксе за издавање записника ПС Бечеј у износу од 1.190,00 динара. Такође је претрпела материјалну штету која се огледа у трошковима поправке путничког возила марке „...“ које је оштећено у предметној саобраћајној несрећи, а висина штете износи 98.918,30 динара.

Код овако утврђеног чињеничног стања, правилно је другостепени суд, преиначењем првостепене пресуде, туженог обавезао да тужиљи на име накнаде нематеријалне штете на име претрпљених душевних болова због умањене животне активности исплати износ од 220.000,00 динара, са законском затезном каматом од дана доношења првостепене пресуде, потврдио првостепену пресуду у делу којим је тужени обавезан да тужиљи накнади нематеријалну штету на име претрпљених физичких болова и претрпљеног страха у износима од по 90.000,00 динара, са

законском затезном каматом од дана пресуђења до исплате и у делу за накнаду материјалне штете, са припадајућом каматом.

Одредбом члана 941. став 1. Закона о облигационим односима, прописано је да у случају осигурања од одговорности, оштећено лице може захтевати непосредно од осигуравача накнаду штете коју је претрпело догађајем за које одговара осигураник, али највише до износа осигуравачеве обавезе.

Накнада материјалне штете прописана је одредбом члана 185. став 1. Закона о облигационим односима, тако што је одговорно лице дужно успоставити стање које је било пре него што је штета настала. Уколико успостављање ранијег стања не уклања штету потпуно, одговорно лице дужно је за остатак штете дати накнаду у новцу, сходно ставу 2. те одредбе Закона.

Одредбом члана 195. став 1. Закона о облигационим односима, прописано је да ко другоме нанесе телесну повреду или му наруши здравље, дужан је накнадити му трошкове око лечења и друге потребне трошкове с тим у вези, као и зараду изгубљену због неспособности за рад за време лечења.

Новчана накнада нематеријалне штете прописана је одредбом члана 200. став 1. Закона о облигационим односима, тако што за претрпљене физичке болове, за претрпљене душевне болове због умањења животне активности, наружености, повреде угледа, части, слободе или права личности, смрти блиског лица као и за страх, суд ће, ако нађе да околности случаја а нарочито јачина болова и страха и њихово трајање то оправдава, досудити првичну новчану накнаду, независно од накнаде материјалне штете као и у њеном одсуству.

У конкретном случају, тужиља је претрпела како нематеријалну штету (умањење животне активности бол и страх) тако и материјалну штету (на возилу, за лечење и у вези са лечењем), кривицом осигураника туженог, па је тужени дужан да јој причињену штету накнади.

Неосновани су наводи ревизије умешача да су налази судских вештака саобраћајне струке неприхватљиви јер је он покушао да избегне судар у ситуацији када је тужиља предузела ризичан и нагли маневар, скретањем улево. Супротно наводима ревидента, нижестепени судови су утврдили да је умешач претицао тужиљино возило на забрањеном месту, када за то нису постојали безбедни технички услови и таквим поступањем створио директно опасну саобраћајну ситуацију што значи да је он, а не тужиља, проузроковао предметну саобраћајну незгоду. Због тога се наводима ревизије умешача неосновано указује на погрешну примену материјалног права.

Из изложених разлога, Врховни касациони суд је одлуку као у изреци донео у смислу одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа - судија
Весна Поповић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић